

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 11.06.2013
Sayı: 1040

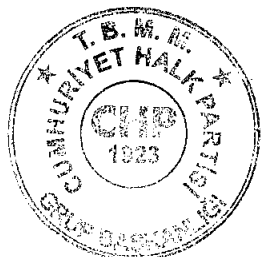
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun teklifimiz ve gerekçesi ektedir, gereğini arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU

CHP İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Ticareti			
Tarih:	28 Haziran 2013		E. No: 2/1673	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
E.Ş.	16	Me	Ms	Mm
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
25 Haziran 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
25 Haziran 2013
No : 224/78

GEREKÇE

18.06.1949 tarihinde kabul edilen 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nda, 11.05.1959 tarihinde 7267 sayılı kanunla değişiklik yapılmış ve Kanunun 2. maddesinin 'D' fıkrasına **"Ancak; Türkçe olmayan ve iltibasa meydan veren köy adları, alakadar Vilayet Daimi Encümeni'nin mütalaası alındıktan sonra, en kısa zamanda Dahiliye Vekaleti'nce değiştirilir"** cümlesi eklenmiştir.

Bu değişikliğin yürürlüğe girmesiyle birlikte İçişleri Bakanlığında kurulan bir komisyon aracılığıyla yaklaşık 30 bin yerleşim yerinin adı, Türkçe olmadığı ve karışıklığa neden olduğu gerekçesiyle değiştirilmiştir.

Oysa bu değişikliğin yapıldığı 5442 sayılı kanunun 2. maddesinin "E" fıkrasında; "İllere, ilçelere, bucaklara, merkez yapılan şehir, kasaba veya köyün adı verilir. Şu Kadar ki, **bunların coğrafi veya tarihi bir sanı varsa o da isim olarak verilebilir.**" şeklinde "eski"nin korunmasına izin veren bir düzenleme de yer almaktadır. Neticede 1949 yılında kabul edilen bu kanunda on yıl sonra, 1959'da yapılan yukarıdaki değişiklik, binlerce yıllık yerleşim birimlerinin adlarının Türkçe olmadıkları gerekçesiyle değiştirilmesinin önünü açmış, böylelikle kültürel ve tarihsel zenginliğimizin kaybolmasının önemli nedenlerinden biri olmuştur.

İçişleri Bakanlığında kurulan "Ad Değiştirme İhtisas Komisyonu"nun 1957 ile 1978 arasında, 75 bin civarında yerleşme adını inceleyip bunun 28 bin kadarını değiştirdiği belirtilmektedir. Komisyon, 1965-1970 ve 1975-1976 arasında doğal yer adlarıyla da ilgilenerek yaklaşık 2 bininin adını değiştirmiştir.

1978'de Bülent Ecevit hükümeti sırasında, "tarihi değeri olan yer adlarını da değiştirdiği gerekçesiyle" bu komisyonun çalışmalarına son verilmiş fakat 12 Eylül darbesinden sonra 1983'te yayımlanan bir yönetmelikle İçişleri Bakanlığı bünyesinde yeniden faaliyete geçirilmiştir.

Ad; kültürel varlığın, kimliğin ve farklılığın simgelerindendir. Demokratik bir hukuk devletinde olması gereken ise bu farklılıklara saygı gösterip bunları korumak olmalıdır. Farklılıkları toplumsal zenginlik olarak görmek ve korumak aynı zamanda çok kültürlü toplumsal yapılarda, barış içinde bir arada yaşamanın da önemli bir gereğidir.

Öte yandan yer adları, tıpkı arkeolojik kalıntılar, tarihi yapılar, yazıtlar, sikkeler ve mezar taşları gibi, toplumun ve insanlığın geçmişine ışık tutan çok önemli bir bilgi kaynağıdır. Bunların yok edilmesi, bir anlamda tarihsel ve kültürel mirasın yok edilmesidir ki, bunlar yalnızca bizim değil insanlığın ortak kültürel mirasıdır.

Bu nedenlerle, tarihsel-kültürel zenginliğimizin önemli bir parçası olan yerleşim adlarının ve coğrafi adların değiştirilmesine yol açan düzenlemelerin mevzuatımızdan çıkarılması ve eski adların, değiştirilmiş adlarla birlikte kullanılmasının sağlanması, Parlamantonun bir an önce yerine getirmesi gereken bir görevdir.

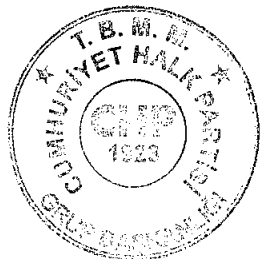

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5442 sayılı kanunun 2. maddesindeki, yerleşim adlarının değiştirilmesi konusunda İçişleri Bakanlığına yetki veren düzenlemelerin kanundan çıkarılması ve bu kanun çerçevesinde değiştirilmiş olan yer adlarının, eski adlarıyla birlikte kullanılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

İL İDARESİ KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 10.06.1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 2. maddesinin (Ç) fıkrasındaki "köy adlarının değiştirilmesi" ibaresi çıkarılmış ve aynı maddenin (D) fıkrasının ikinci cümlesi çıkarılarak yerine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu kanun kapsamında adları değiştirilen köy, bucak, ilçe ve diğer yerleşim yerleriyle coğrafi yerlerin eski adları, yeni adlarıyla birlikte kullanılır."

MADDE 2- Bu kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

